

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

§ 12**Vastaukset omaishoitoa koskeviin valtuustoaloitteisiin**

404/2025

Valmistelijat / lisätiedot:

Tuula Jutila, TOIMIALUEJOHTAJA, tuula.jutila@pirha.fi

Kaisa Taimi, PALVELUJOHTAJA, kaisa.taimi@pirha.fi

Liitteet

- 1 Vastaus valtuustoaloitteeseen omaishoitajan aseman ja hyvinvoinnin parantamiseksi ja kehittämiseksi
- 2 Vastaus valtuustoaloitteeseen omaishoidon lakisääteisten vapaiden selvittämisestä
- 3 Vastaus valtuustoaloitteeseen omaishoidon tuen neuvottelukunnan perustamisesta sekä omaishoidon strategian laatimisesta Pirkanmaan hyvinvointialueella
- 4 Dundar-Järvinen_Valtuustoaloite omaishoitajien aseman ja hyvinvoinnin parantamiseksi ja kehittämiseksi
- 5 Lisa Wesin - 10.2.2025 Valtuustoaloite omaishoidon lakisääteisten vapaiden selvittämisestä
- 6 Valtuustoaloite Omaishoidon neuvottelukunnan perustamisesta Pirkanmaan hyvinvointialueelle

Aluevaltuuston kokouksissa 15.1.2024 ja 10.2.2025 on jätetty kolme omaishoitoon liittyvää valtuustoaloitetta. Vastaukset valtuustoaloitteisiin on valmisteltu ikäihmisten ja vammaisten palvelulinjalla, ja ne tuodaan valiokunnalle tiedoksi ja kommentoitavaksi samalla kertaa.

Keskustan aluevaltuustoryhmä ja aloitteen muut allekirjoittajat ovat aluevaltuuston kokouksessa 15.1.2024 § 17 jättäneet valtuustoaloitteen, jossa esitetään omaishoidon tuen neuvottelukunnan perustamista sekä omaishoidon strategian laatimista Pirkanmaan hyvinvointialueelle.

Aluevaltuutettu Aila Dünder-Järvinen (kok) on aluevaltuuston kokouksessa 10.2.2025 § 24 jättänyt valtuustoaloitteen omaishoitajien aseman ja hyvinvoinnin parantamiseksi ja kehittämiseksi. Aloitteessa esitetään, että Pirkanmaan hyvinvointialue ryhtyy aloitteessa mainittuihin toimenpiteisiin sekä huomioi ja toteuttaa muutostarpeen omaishoitajien aseman ja hyvinvoinnin parantamiseksi ja kehittämiseksi.

Perussuomalaisten aluevaltuustoryhmä on jättänyt aluevaltuuston kokouksessa 10.2.2025 § 24 valtuustoaloitteen omaishoidon lakisääteisten vapaiden selvittämisestä. Valtuustoaloitteessa pyydetään selvittämään ja raportoimaan omaishoitajien lakisääteisten vapaiden valvontaa ja toteutumista sekä vertaamaan kustannuksia ja vaikutteita tuntiperusteisen työvelvoitteen näkökulmasta.

Valtuustoaloitteet ja valtuustoaloitteisiin valmistellut vastausluonnokset ovat pykälän liitteenä. Oheismateriaalina omaishoidon tuki -esitysdiat.

Ehdotus

Ikääntyneiden ja vammaisten henkilöiden valiokunta päättää

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

1. merkitä tiedoksi valtuustoaloitteisiin liittyvät vastausluonnokset ja
2. antaa mahdolliset kommenttinsa vastausluonnoksista.

Kokouskäsittely

Kuultiin asiantuntijana toimialuejohtaja Tuula Jutilaa.

Valiokunta keskusteli aloitevastauksista ja nosti keskustelussaan esille myös omaishoidettavien tilanteen muuttumiseen reagoinnin sekä omaishoidon kehittämisen jatkuvuuden.

Vammaisneuvoston puheenjohtaja kertoi, että vammaisneuvosto on käsitellyt omaishoitajien asioita laajasti ja se pitää Pirkko-hanketta tärkeänä. Puheenvuorossa nostettiin esiin haasteita, jotka liittyvät omaishoidon vapaiden käyttömahdollisuuksiin erityisesti lasten ja nuorten kohdalla. Lisäksi tuotiin esille ongelmia omaishoidon tuen sopimusten päättämiseen liittyvässä prosessissa sekä palvelusetelien käytössä.

Vammaisneuvoston puheenjohtaja Tuija Kaivanto poistui kokouksesta pykälän käsittelyn jälkeen.

Päätös

Ikääntyneiden ja vammaisten henkilöiden valiokunta päätti

1. merkitä tiedoksi valtuustoaloitteisiin liittyvät vastausluonnokset ja
2. antaa seuraavat kommenttinsa vastausluonnoksista:
 - Valiokunta kiitti aloitteita tärkeinä omaishoidon merkityksen esille nostamisesta sekä aloitevastauksia tärkeän informaation jakamisesta.
 - Valiokunta pitää omaishoitoa tärkeänä osana Pirkanmaan hyvinvointialueen ikä- ja vammaisten ihmisten palveluissa. Valiokunta korostaa, että tosiasiallisia omaishoitajia on paljon enemmän kuin omaishoidon tuen sopimusten piirissä olevia.
 - Valiokunta pyytää tarkempaa tietoa siitä, kuinka paljon tehdään omaishoidon tuen sopimusten päätöksiä niin myönteisesti kuin kielteisesti.
 - Valiokunta on huolestunut omaishoitajien sopimusten mukaisten vapaapäivien pitämisen alhaisesta tasosta. Omaishoitajien jaksamisen turvaamiseksi on varmistettava, että omaishoidettaville on riittävästi saavutettavissa olevia hoitopaikkoja omaishoitajan vapaiden ajaksi, joko hyvinvointialueen omasta tai ostopalvelukumppanien tuotannosta. Mikäli hoitopaikkaa ei ole saatavilla riittävän läheltä ja vapaiden käyttöä lykätään, omaishoitajan kuormitus kasvaa entisestään.
 - Omaishoidettavan tilanteen muuttuessa, on tärkeää, että hoidon tarve arvioidaan uudelleen viiveettä ja sopimusta muutetaan tarvetta vastaavaksi.
 - Valiokunta toteaa, että omaishoitajilta on tullut palautetta omaishoidon tuen sopimusten raskaudesta (kymmeniä sivuja). Keskustelussa tuli ilmi, että asia tunnistetaan myös hallinnossa. Omaishoidon tuen sopimusten byrokratiaa tulee keventää.
 - Valiokunta suhtautuu myönteisesti omaishoidon kehittämisen hankkeisiin. Omaishoidon kehittämisen tulee kuitenkin tähdätä jatkuvuuteen sekä

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

toimintaa tukeviin rakenteisiin. Yhteistyötä ja vuorovaikutusta on
ylläpidettävä aktiivisesti eri tahojen, kuten omaishoitajajärjestöjen ja
omaishoitajien, välillä.

Tiedoksi

Tuula Jutila, Kaisa Taimi, Anni Vainionpää

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Nähtävillä Pirkanmaan hyvinvointialueen verkkosivulla pirha.cloudnc.fi 18.9.2025.

Otteen oikeaksi todistaa

Tampere
18.09.2025

Nella Lehtinen
VALIOKUNTAKOORDINAATTORI

Tiedoksianto asianosaiselle

Päätös on lähetetty sähköpostitse 18.9.2025.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Pirkanmaan hyvinvointialue 18.09.2025 klo 15:09. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Muutoksenhakukielto

§12

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (Laki hyvinvointialueesta 141 §).